

KAMPUCHEA 30, april 2014

Een gelukkig Nieuwjaar, het Jaar van het Paard, wensen u de stoffige Fraters Maristen in Cambodja. Na een ongewoon koude en droge winter met nachttemperaturen van rond de 12 graden plus en overdag slechts 25 graden plus wachten wij nu hunkerend op de verlossende regen. De temperaturen zijn nu al lenteachtig (20-32 graden), maar de lucht wordt steeds dikker. De mensen branden hier in het voorjaar de velden af. Zonder regen en wind is alles bedekt met een laag stof en as en Frater Max blijft maar stofzuigen.

De kerkelijke feesten rond Kerstmis en Nieuwjaar zijn zoals gewoonlijk stilletjes voorbijgegaan. Toen ik na Kerstmis in Phnom Penh was, kwam ik in het pension waar ik verbleef een jong stel met hun kleine kindje tegen. De vader wees naar mij en zei tegen het kind: Dat is de kerstman; dat zegt wel iets over mijn uiterlijke verschijning, maar kan het kroost wel op het verkeerde been zetten.

Om beter in te spelen op het koele weer, heeft Frater Max in de tuin een kachel gemetseld. Daar zorgt hij met het brandbare afval en wat hout voor heet water, dat onze dagelijkse douche 's middags heel aangenaam maakt. Aan de zelfgemaakte kachel kun je zien dat Frater Max uit Beieren komt, want het ding lijkt precies op het bevrijdingsmonument van Kelheim.

In de tijd na Nieuwjaar zijn er hier veel bruiloften. Het aanhoudende kabaal wordt met luidsprekers rondgebazuind, zodat iedereen

in de omgeving ervan moet meegenieten, vooral 's nachts. Nu heeft onze hond in deze tijd een eigen feestje gevierd en prompt acht pups op de wereld gezet. Daar heeft ze blijkbaar honger van gekregen, want ze heeft de kippen in de ren aangevallen en er tien buitgemaakt. Voor straf hebben onze studenten haar de volgende dag in de kookpot gestopt.

Het koele weer heeft onze Bunong-jongeren flink te pakken gehad. Door verkoudheden in elke mogelijke vorm raakte onze huisapotheek steeds leger. Dan komt het moment om naar de dokter te gaan. In de praktijk gaat dat zo: je gaat op zoek naar een winkel met een blauw kruis. Binnen vertel je de "arts" of "apotheker" gewoon zo aan de balie wat er mis is. Dan krijg je twee handen vol tabletten in allerlei kleuren (meestal uit China). Bij andere klachten krijg je dezelfde behandeling, die al naargelang de kracht van je geloof succesvol is of niet. Als je een serieuze behandeling wil, dan wordt het zo duur dat de gewone mens het zich niet kan veroorloven. Met een deel van de donaties die wij ontvangen proberen we in geval van ernstige ziekte hulp te bieden.

Zo heb ik nog talloze verhalen, maar wie interesseert zich daar nu voor. Ons werk met de jonge mensen maakt goede vorderingen. Als ons geduld al echt op de proef wordt gesteld, dan is het in onze omgang met de autoriteiten, die alleen gesmeerd functioneren als ze ook "gesmeerd" worden. Ons huurhuis is een geliefde aanloop- en ontmoetingsplek geworden.

Bij de studenten is het inmiddels algemeen bekend dat wij vrij toegankelijke computers en schone toiletten hebben; het kraantje met drinkwater is populair. In ons minituintje hebben we een zithoek gemaakt van steen en beton, waar ze bij elkaar kunnen komen en samen kunnen studeren. In eerste instantie begonnen we met 17 studenten. Daar kwamen 7 jongeren uit een particulier studentenhuus bij. Nu hebben we een huis vol jongelui. Deze situatie en het begin van het nieuwe jaar waren voor ons aanleiding om voor 2014 een budget op te stellen.

Hieronder een lijst met mogelijke projecten die we hebben opgesteld in overleg met de plaatselijke kerk en op basis van het beschikbare bedrag op de giftenrekening:

- 1 computer en lesmateriaal voor Pulung
- 1 nieuwe keuken voor de kleuterschool in Dak Dam + lopende kosten + meubilair
- Lopende kosten voor de kleuterschool in Busra
- Bijdrage voor maaltijden voor 3 studenten in Oreang en 7 studenten in Sen Monorom
- 2 kleine motorfietsen, 4 nieuwe toiletten, 1 bibliotheek, 2 zithoeken in Sen Monorom
- Speciaal onderwijs, salarissen in Sen Monorom

Nu we hier nog maar met z'n tweeën zijn, kijken we uit naar medewerkers om op te leiden, zodat zij de verantwoordelijkheid te zijner tijd kunnen overnemen. Een informaticus die elke avond twee uur lesgeeft, heeft ons kleine team aangevuld.

Uit het land waar alles zo ontzettend anders is, groeten wij (nogmaals) stoffige fraters al onze vrienden thuis. De politieke intriges en onrust hinderen ons tot nu toe niet in onze opgave om de Bunong-bevolking te helpen een betere toekomst voor zichzelf te creëren. We hebben er geen mooie woorden voor nodig. Een liefdevolle aanwezigheid zegt meer dan duizend woorden.

Tsjoem rieb lie – tot ziens – tot de volgende keer en een gezegende paastijd van

Max en Bernhard